

Ole Lukkøye i Sylene.

Magne Haave.

Den karen som de senere år har hatt tilsynet med besøksprotokollen er Tormod Ertzgård fra Lånke. Minst 5 ganger hvert år har han vært på Storsyltoppen. Når de gamle protokoller har vært utskrevet, har han tatt dem ned til byen og sprunget opp med nye, såsnart han har fått dem sendt innover. En rask liten avstikker til toppen av Storsola hører med til Trimturen, og som avslutning på fjellturen legges hjemturen om toppen på Fongen. Stikk den.

Da han har rekord i å stå opp om mårran, skal jeg ikke nevne tiden for tur/retur Nedalshytta-Storsyltoppen. Det er bare så sørgelig at han ikke traff den svensken som skrev på engelsk den 19.8.66 om at dette landet var hans. Han skulle bare ha visst at Ertzgårds oldefar var med på Eidsvold i 1814 og la grunnen til at Norge og Sverige skilte lag i 1905.

Har du nå bestemt deg for å ta turen til Storsyltoppen?



Fra T. T.'s Nedalsutvalg

EIVIND KIERULF og CARL W. GOTAAS

Som fortsettelse av våre «avsluttende rapporter» (28/7 og 28/10) finner vi nå, da vi mener at vårt oppdrag kan opphøre — å ville og burde kontinuere rapportene med enslags «historikk» over hendelsesforløpet.

(Rapportene og styreformannens orientering se 1968-årbok 123/175.)

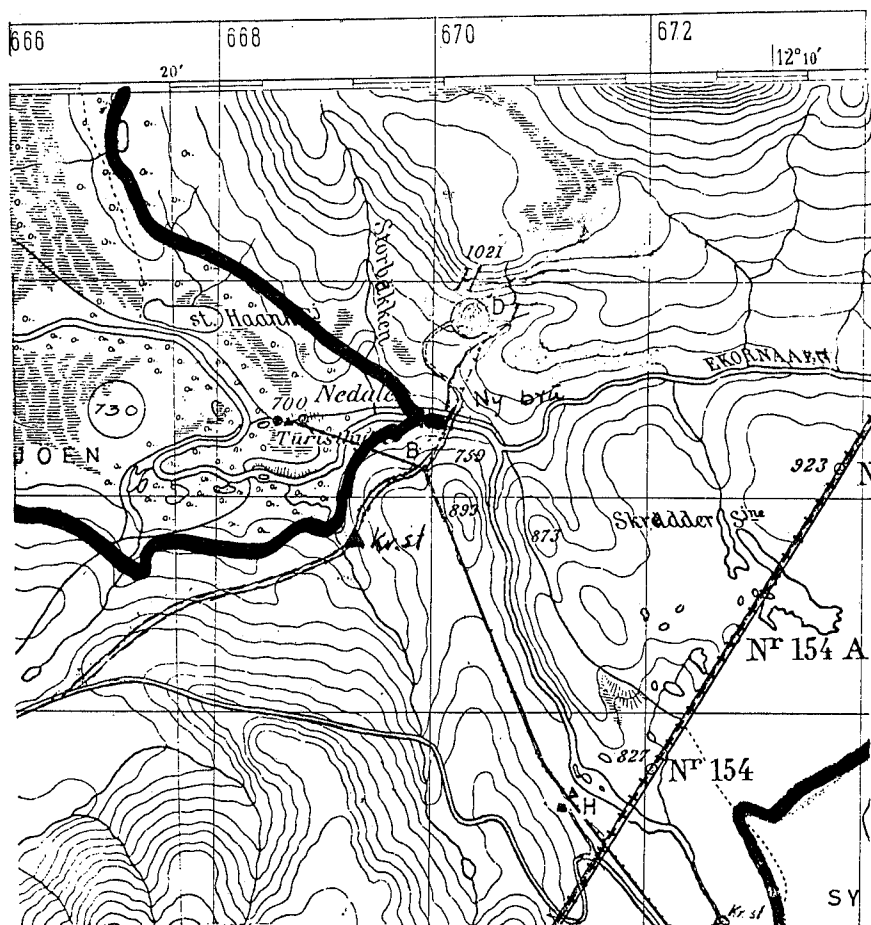
Nedalsutvalget kan vel sies være instituert i og med at T.T.s styreformann (Kierulf) på årsmøtet 1965 — etter ca. 20 års tillitsverv innen styret — frasa seg gjenvalg, men erklærte seg villig til å fortsette spesialarbeidet i og for Nedals-saken.

Ekspansjonsplanene mht. Nedalsområdet som kunngjordes bl.a. i «Adresseavisen's» referat av E-verkets (TEV's) styrevedtak av 1/2-1963 — var blitt aktualisert ved dets juridiske konsultents søknader om konsesjon 14/1-64 til kote 729, — og den såkaldte «ubotaniske» søknad 15/6-64 om unntak fra fredningen pr. 6/7 1917 av det «for alle tider fredede» botaniske område, eller som det da het «dette vakre stykke norsk natur» — — — .

T.T.s styre hadde allerede på årsmøtene 63 og 64 fått fullmakt til såvel å bruke penger som søke samarbeide med andre «naturforeninger» for å få alle eventualiteter fagmessig undersøkt og vurdert.

Utpå våren 1964 anmodet styreformannen (E.K.) meg (C.W.G.) om å gå igang med å ordne opp i og ajournere T.T.s arkiv og søke i byens arkiver om dokumenter og facts i Nedalssaken, — noe jeg var villig til og på «hobbybasis» i likhet med et par års lignende «naturarbeide» for Naturvernforbundet, Oslo, og Trøndelag N.V., hersteds.

I T.T.s-årbøker for 1963 og 1964 hadde jeg da i artikler (og fotos) begynt en «redegjørelse» for mine inntrykk fra og interesse for Syltraktens berettigede plass og bevarelse i Trøndelags friluftsliv og naturkultur — basert på 3 års «sommerferier» i Tydalsområdene og hva jeg til da hadde «erfart» gjennom «litteratur» og av facts om Nedalssaken, bl.a. i endel av årbøkene og med et slags klimaks under T.T.s 75-årsjubileum ved professor J. Nordhagens lysbilledforedrag fra ca. 30 års studier i Nedal. «Gabrielsen-komiteén's» innstilling kom 26/11-63 — og minoritetens synsmåter var både velbegrunnet og naturvennlige. — (2 mot 4 «elektrisitetsmindede»).



Kart over en del av Nedalen. Plass for ny hytte ved D. Arne Karset.

«Nedalsaken» (som sådan) er bl.a. omskrevet i T.T.s årbøker 1961, hvor TEV's overingeniør erklærer at «vi er da ikke kilowattvandaler» — og at «turisme og naturvern bør være representert ved kraftverksplaner» osv. — — — Om sådan manglende representasjon fra starten av skriver naturverninspektøren i 1962-årboken og fremholder at «det bør ikke bli så helt enkelt å regulere et slikt område — fredet i h.t. lov!» —

Årboken 1965 har to interessante og informerende artikler av årbokredaktør Haave og i 1967 gjengis in extenso (med fotos og kart) brosjyren om Nedalen — idet «fredningen» pr. 6/7-67 passerte halvhundreårsdagen. — Opplaget var 2500 (Angellske Stiftelser og T.T. var utgivere). — Brosjyren distribuertes til Regjering Storting og off. myndigheter, Trondheim Kommune, Trøndelagsfylkene og ellers instanser over hele landet. (Den fikk «god presse»).

Endelig gjenga årboken 1968 (også in extenso) som nevnt Styreformannens orientering og Nedalsutvalgets «avsluttende rapporter».

Endel avisskrivelier har der jo vært i disse «seksiåra». — Vesentlig i trønderpressen, men også i Osloaviser, vestlandet m.fl.

Protestene — såvel fra foreninger og korporasjoner her og i Oslo har vært mange. — Likeså kravene om hydrologisk overprøving.

Meget av dette kan sees gjengitt i regjeringens prop. av 22/3-68.

Nevnes må her at fra flere vitenskapelige hold i Oslo er der sendt utførlige utredninger og skarpe protester.

Noen «egenartede» sådanne herfra Trøndelag må også nevnes, da de fikk en ganske skjebnesvanger betydning. — Både Botanisk Forening og Botanisk Avdeling ved Videnskabs-museet har nemlig og grunnlagt gått inn for neddemning til kote 721 (TEV's subsidiære alternativ). — Det må være tillatt å si at man burde kunne vente eller anta mer fredningsmindethet!

Det statsinstituerte Norges Naturvern Råd avga sin grunngitte innstilling 27/1-64 til departementet. — Den gikk samstemmig prinsipielt mot neddemning men subsidiært lignende som «trøndelagbotanikken»s 721 kote!

Av møter i disse «protestårene» var der flere (se Nedalsbrosjyren) — men vil her summarisk få nevne noen.

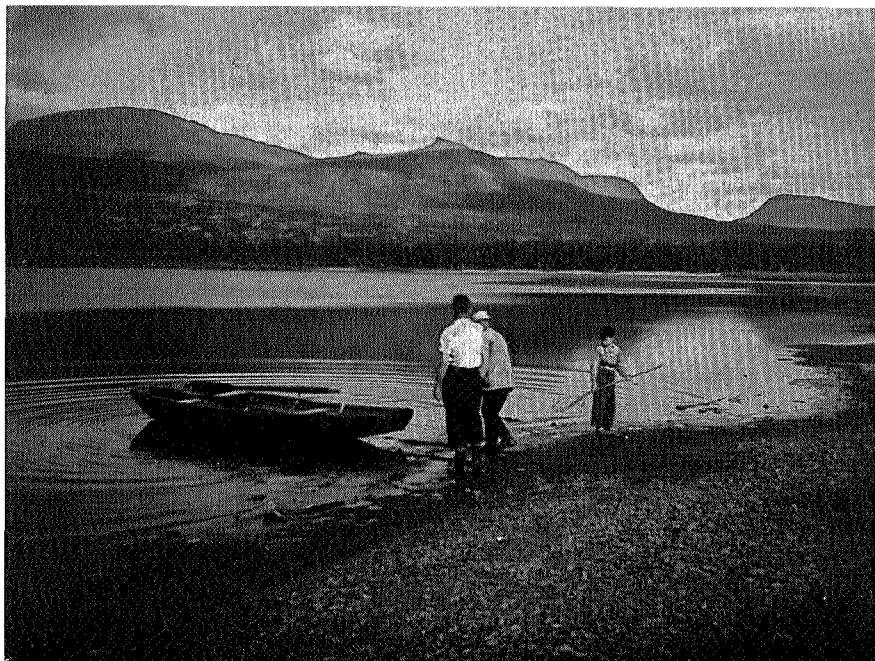
Studentersamfundet (18/1-64) med innledende foredrag av en direktør i Vassdragsvesenet og en tillitsmann i Naturvernet. (Under diskusjonen ble bl.a. sagt: «For noen år siden visste vi ikke hva N.V. var — nå vet vi hva det ikke er!»).

T.N.V. og T.T. sammenkaldte i mars 1964 byens samtlige naturverninteresserte korporasjoner til et ganske representativt møte på museet, hvor der var uttalt enighet om å *opptre samlet* heretter i Nedalsaken. — Dette samhold ble imidlertid brutt ved Botanisk Forenings store utredning 31/7-64 til Vassdragsvesenet. — Forsåvidt gjentatt sammen med Botanisk Avdeling i en utredning 3/3-65 som konkluderer med forsikring om «med glede å stå til tjeneste» med botanisk assistanse! — (En kanskje anakronistisk pussighet bør her nevnes, nemlig at Kirkedepartementet i skriv 21/2 1917 hadde limitert daværende Botanisk avd.'s «dispensasjonsrett» til kun å omfatte forslag til å foreta vitenskapelige undersøkelser»). — Videre erindrer man at T.E.V.s administrasjon i utredningen 22/6-63 «tilbyr som kompensasjon et beløp på kr. 250.000,— som Videnskaps-selskapet i samråd med naturvernrådet kan nytte til sikring av viktige naturdokumenter i Trøndelag!» — Dette sees gjentatt under «forliksmøtet» 1/3-66 i departementet!

Må videre få nevne at Polyteknisk Forening har holdt to «Nedalsmøter» og 14/10-64 med innledende foredrag av TEV's direktør og T.T.s styreformann. Under diskusjonen fremkom tvil mht. hydrologien og opplysning fra en tidligere overingeniør i TEV basert på 50 års erfaringer.

Videnskabsmuseets direktør hadde vinteren 1966 innkaldt til et representativt «rundebordsmøte» for internt interesserte (bl.a. TEV)!

I naturvern-regi holdtes forvinteren 1968 møte på N.T.H. med foredrag av N.N.V.-råds formann m.fl. og med diskusjon.



Store Håntjønn. Nedalen. Fint ørret- og rørfiske her.

Magne Haave.

Der kunne som sagt nevnes flere møter — men vil her få innskyte at T.T. styremøte 17/11-65 opptok forslag fra Ornitologisk Forening et grunnlagt alternativ om en MINDRE NESJØ på kote 710, som «ikke ville skade fredet område.» Den ville dessuten bli endel rimeligere i anlegg enn den i 1959 byggede Vessingsjø (like nedenfor) men av lignende magasin størrelse (30 mll. m³).

Dette alternativ er omtalt i regjeringens prop., men avvist av TEV.

Av befaringer har der også vært noen og flg. skal nevnes:

Fra statshold: «Gabrielsen»-komitéen og Norges Vassdrag og E.vesen — og to av et utvalg fra Stortingets Industrikomité. — Samtlige fant sted under dårlige værforhold, høstlig regn og blest — men stortingskomitéen enda verre: I novemberstorm 1967, — og fullt snebelegg våraparten 1968. Der holdtes samtidig møte med grunneiere m.fl. på Tydal kommunelokale, hvor «alle» beklaget denslags «botanisk» befaring — og ny stillede i utsikt — og påtaltes forgjeves under stortingsdebatten. — På dette Tydalsmøte var også Botanisk Forenings formann tilstede og orienterte. Bl.a. demonstrertes prof. Nordhagens Nedalsmonografi. — Kote 721 fremholdtes og grunnlæses bl.a. med at den botaniske interesse for Nedal var minsket efterat husdyrhold og reindrift var opphørt eller stagnert i Nedalsområdet!

Ingen kommenterte dette epilogiske postulat om minskende dyregjødsel i senere år på den 100 kvadratkilometer fredede Nedalsmyr. — Under Stortingsdebatten om Naturvern sa Olav Gjærevoll at myrene er vitenskapelige dokumenter fra siste istid, — og i brev (24/2-68) til Nedalsutvalget benevnes Nedal som NATURJUVEL!

Iflg. trykte Stortingsreferater (sidene 4337-4552) ang. utsettelse og evtl. fornyet behandling) — erklærte komitéordføreren bl.a. å ha «ei bedre oversikt enn det som er vanleg ved slike synfaringer» — ! — Etter endel debatt oppnådde forslaget kun 25 stemmer!

Mht. N.V. og E.vesens nevnte befaring var der pressemeldinger om nødvendigheten av fornyet sådan p.gr. av «infløkte forhold» og uheldig vær, — men noen år senere forelå der uten ny befaring innstilling om kote 729!

Nedalsutvalget finner å kunne kommentere ved å vise til professor Nordhagens erklæringer i TV. vinteren 1969.

NRK. valgte derimot en mere naturlig «botanisk» årstid for sine 2 radioreportasjer (1964 og 1967) nemlig medio Juli (se referat i Nedalsbrosjyren.)

Men tilbake til arkivgranskningene som startet i 1964 på T.T.s kontorer og «lokalitetene» i Sparebanken med gjennomgåelse og ekstraheringer fra styreprotokoller og årbøkene. — Det fortsatte i Riksarkivet — Sorenskriverarkivet, Videnskapsmuseets og Trondheims biblioteker, Bystyremøtenes saksdok. foruten TEV's publikasjoner: planhefter og årberetninger m.m.

Alt omfatter tiden fra og omkring århundreskiftet. — Selvom der er eller måtte bli noen «huller» — ble der særlig (1964/65) atskillige maskinskrevne sider med innberetninger til T.T.s styre m.fl. av tildels ganske interessante og «viktige» facts — som supplertes med tidskorresponderende opplysninger og fotostater fra Angellske Stiftelsers arkiv, — der klarla forhold som var gått i «glemmeboken», men som selv nå burde kunne berettigede Kredsfredningsforeningens konklusjon av 1917 om: — «dette vakre stykke norsk natur som for alle tider skulle forbli uforandret i nationens eie». —

Vi finner å ville og burde kontinuere og supplere vitenskapelige og botaniske uttalelser (fra de par trøndelags sådanne) ved kortelig å referere enkelte.

Professor Rolf Nordhagen har i sin førnevnte store monografi (utgitt 1928 på oifentl. foranstaltning) — beskrevet området — og har i Den Norske T.T.s årbok 1931 gitt et resumé. — Dertil da under T.T.s 75-årsjubileum hovedforedragsholder, men professoren har vært forsatt aktiv i disse 60-årenes strid. — (Under et representativt T.V. vedrørende Aurlandsdalen nå i vinter karakteriserte han Nedalsaken som «skandaløst behandlet.»

Professor Olav Gjærevoll skriver i T.T.s årbok 1948 om «Trøndelags fjellflora» med henvisning til Prof. R. N's vitenskapelige verk og avhandlinger.

Under Stortingsdebatten 1947 om Naturvernplaner sa han bl.a.: — «Det er så lett å si at det bare er en myr som blir neddemmet. — For den moderne vitenskap er myrene dokumenter hvor en kan avlese vårt lands kulturhistorie siden siste istid.» — «Vern av natur kan komme i konflikt med kanskje særlig lokale interesser, men jeg vil gjerne understreke at vår natur er et nasjonalt felleseie». — I brev 24/2-68 til Nedalsutvalget heter det bl.a. — «Med Nedal står en av våre NATURJUVELER i fare for å forsvinne». —

Før denne «forsvinning» er der de siste par år igangsatt vitenskapelige registreringer i Nedal ledet av professorer ved N.L.H. av såvel botanisk som zoolo-



Nedalsdyll 1952. - Demmes ned. At de har hjerte til det.

Magne Haave.

gisk art (subsidiert av TEV). Man er kjent med at ingen av disse går inn for den prosjekterte neddemning.

Videnskabsakademiet i Oslo og Universitetets Kontaktutvalg for Vassdrag har i Januar og Februar (1968) sendt Departementet utførlige utredninger og skarpe protester mot neddemningen: «Tragedie i Verdensmålestokk» er konklusjonen.

Regjeringens — Industrikomitéens og Stortingets behandling av Neasaken er kommentert i vår rapport (28/7) og dessuten skrevet internt til T.T.s styre om, så her skal kun kortelig resymeres at de offentlige trykksakreferatsider var ganske mange og lange. De inneholder fra de fleste hold mye «pent» om Naturvern osv. — men også endel *tvil*. — Ja, sogar Industridepartementet hadde sine tvil og Kommunaldepartementet endog noen setninger *mot neddemningen!*

Den 1. mars 1966 holdtes i departementalt regi et såkalt «forliksmøte» hvor kun den ene part TEV var tilstedt: Kote 721 ble da «kompromisset»!

Mht. dette kompromiss foreligger der i en korrespondanse med Kommunaldepartementet etslags «svar til Nedalsutvalget (av 24/10-66) hvori der gis uttrykk for sakens betydning m.v. og dens vansker.

Uten at «forliksmøtet» (1/3-66) nevnes, heter det i «svaret» tilslutt: — — «slik at løsningen kan måtte bli et kompromiss». — —

Det er selvsagt, men dessverre forgieves både skriftlig og ved konferanser forsøkt å få klarlagt hva «kompromisset» gjaldt!

I møte med T.T.s juridiske konsulent h/r-adv. Vaagland drøftet Nedalsutvalget de to kgl. res. (23/8 og 13/9). Hvoretter T.T.s styre fikk juridisk utredet hvorledes Naturvernloven av 1954 kan legalisere «unntak fra gjeldende fredning» bl.a. under forbigåelse av vitenskapelige sider osv.

Utvalget og flere med oss har ikke vært OBS på eller blitt tidligere meddelt at en N.V.-lov kunne gi adgang til «unntak fra fredning» eller m.a.o. gis tilbakevirkende kraft overfor in casu loven av 1910 og kgl. res. 6/7-1917.

Rettsmøtet i Tydal (20/11-68) er det gitt T.T.s styre m.fl. utførlig referat om. — Kortfattet meddeles her at kommunelokalet var fullsatt av rettens medlemmer og sakkyndige, partenes 6-8 jurister og ganske mange tilhørere (vesentlig personlige sakspartnere).

Dagen medgikk, særlig brukte TEV's innledende jurist ganske lang tid, men der var mange og tildels meget skarpe motinnlegg. — Både mht. neddemningens mange og uberegnelige konsekvenser m.m. — og likeså mot den «endrede skogrydding» der betegnes som ugyldig instituert osv. — Fra alle hold ble der tatt erstatningsforhold.

Vi er kjent med at partenes jurister har kontinuert sine protester og forbehold m.v. i «prosesskrifter» til neste rettsmøte (forsommeren 1969).

I anledning konsekvensene av den *begrensede skogrydding* — og eventuelle muligheter for å kunne bevare («verne») mindre mellemliggende skogteiger opp mot og i forbindelse med de fremdeles fredede fjellskogstrekninger over kote 729 — henvendte Nedalsutvalget seg høsten (1968) til særlig Sør Trøndelag Naturvern, hvorfra der i brev (24/3-69) grunnitt svares, at «styret finner det lite tjenlig å gå inn for denne saken»!

Dermed er selv dette lille (og siste forsøk) strandet, og tross det kun ville kostet eksperimentel utsettelse et par års tid!

Nedal går over i en *uestetisk periode* fra og med EUROPA-N.V. — Året 1970 og Universitetsutvalgets grunnitt uttalelse om «Vitenskapelig tragedie i verdensmålestokk» blir epilogen: «Sic transit gloria mundi» (Således foregår verdens herlighet, etter et kjent ordtak).

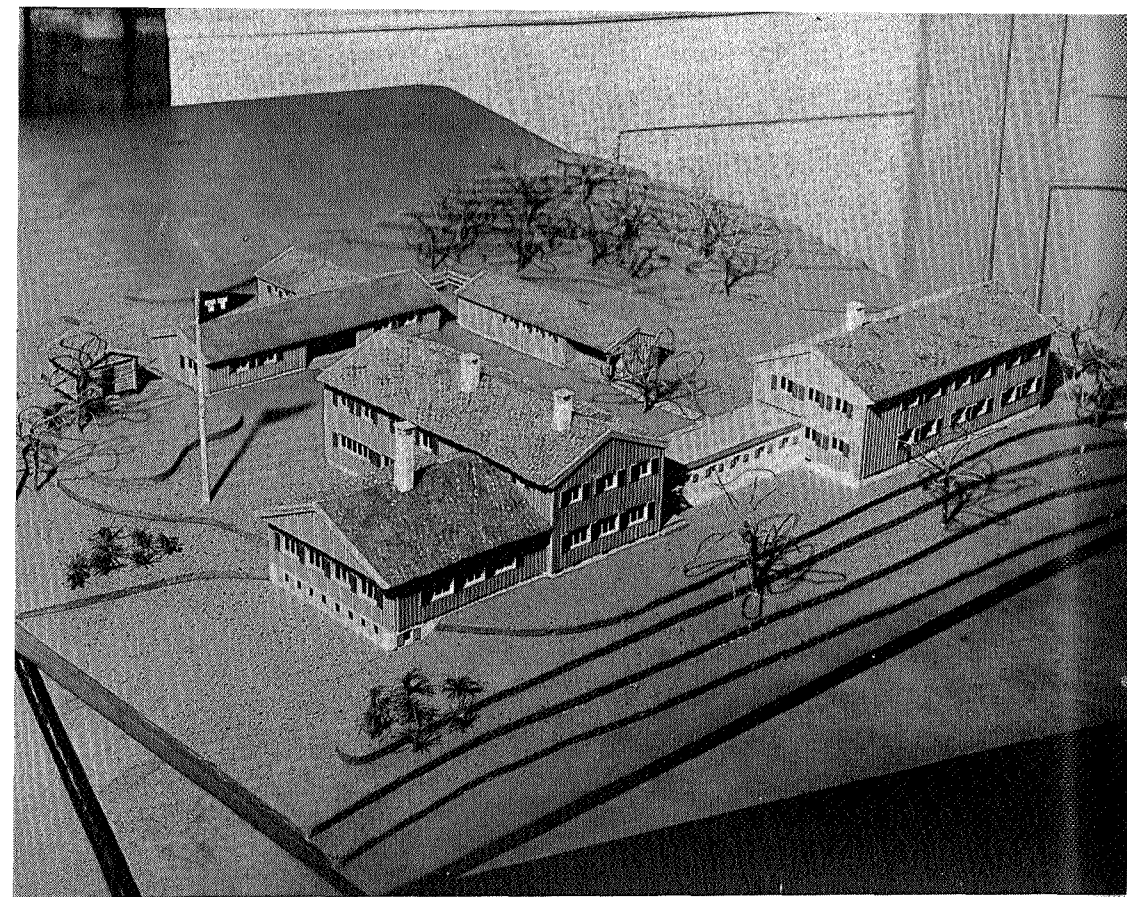
Når professor Nordhagen under den representative TV behandling som nevnt et par ganger fremholdt at «Nedalsaken var skandaløst behandlet», — så er vi med vårt kjennskap langt på vei ensforstått. Likeså i Stortingets mindretalls uttalelser om det ineffektive i såvel fredning som naturvernet både mht. Nedal og lignende naturattraktiver.

Vi kan her vise til Regjeringens «påskebulletin» i presse og radio mht. reguleringer av Aurland — Driva (inkl. Gjevilvatnet) og Skjomen i Ofoten, der alle er både store og meget omtvistede prosjekter, hvor Naturvern Turisme m.fl. får sine skuffelser.

Femundens og Vøringsfossens skjebner er ennå uavgjort, men usikker.

Nå over påske kunngjør Regjeringen sitt «*langtidsprogram*» omfattende et snesetall større utbygninger over hele landet — dertil et varmekraftverk. «Naturvern hensyn» heter det må tillegges stor vekt ved fremtidig kraftutbygg og der vil bli utarbeidet samlet plan over hvilke vassdrag som bør bevares.

Norges Naturvern Forbund sier i «*Norsk Natur* (nr. 1/69) det slik: «Det spørsmål som er relevant når det dreier seg om vassdrag er om vi har råd til å ofre dette (vassdraget) på kraftbygningenes alter»!



Forslag til ny Nedalshytte - sett fra syd.

Fotograf Forbregd.

Nedals skjebne er avgjort og beseglet og det ser ut for at flere lignende kommer etter, men Nedal var «fredet» ved kgl. res. i over halvhundre år.

Det heter: Felles skjebne er en trøst, men den er av tvilsom art både i nåtid og langt inn i framtida!

TEV og dets jurists takling av Nedalssaken kan vi ikke helt forbigå i denne avsluttende «historikk» — selvom vi kan vise både til årboken 1968 og Nedalsbrosjyren.

Mens T.T. i årene 1915/16 var i positiv kontakt med Kredsfredningsforeningen — fremkom konkret TEV's tilbud om kjøp av «vandretten» i Nea og Ekornåen med intensjon Nedalsfoss kraftstasjon for utnyttelse av ca. 100 metersfallet ovenfor Nedalshytta, hvilket selvfølgelig måtte komme til teknisk og merkantilt uttrykk i skjøtet, og med lignende klausul i fredningsdokumenter pr. 6/7-1917.

Nå i 1960-årene er dette søkt juridisk tolket til at T.T. skulle ha gitt «grønt lys» for total neddemning!! — Parolen dengang var jo det helt motsatte: «Dette vakre stykke norsk natur fredet for alle tider»! —

TEV's direktør dengang var nok merksam på forholdet. — Det var nemlig

ham som på T.T.s årsmøte (28/4-20) foreslo og fikk vedtatt at «vandretpengene» skulle «øremerkes» til utvidelse av Nedalshytta! — Såvidt sent som i brev (18/2-53) heter det fra TEV's direktør at «— i nærmeste fremtid kommer vi ikke til å foreta noe som vil kollidere med turistsasjonen Nedal». —

TEV's planhefter av 1961 og 1963 og dets administrasjons utredninger går imidlertid inn for Nesjø-magasinet som «*Vår eneste mulighet*» heter det NB., og med magasin 200 (tohundre) mill. kbm. NB! — Essand Sylsjø og Vessingsjø var da bygget og med samlet kapasitet 360 mill. m³. — Under forutsetning vann-tilførsler fra Ena og Øvre Glomma ville det prinsipielle alternativ kote 729 kunne få (og måttet ha) et magasin på 480 mill. m³. — Herom heter det i prognosen «Hvis dette svikter vil prosjektet være reguleringsmessig overinvestert». — Disse muligheter har sviktet — altså nå bortfalt, — og TEV sees således i førnevnte departementmøte (1/3-66) ha godtatt som kompromiss kote 721 med kapasitet ca. 210 mill. m³. !! —

Nå fremgår det av manøvreringsreglementets (pkt. 4) at «raskest mulig ifylling av Nesjø kan skje ved tapping fra Sylsjø» !! — Nesjøen kan deretter tappes fra kote 729 til 723 men med kote 706 som «tørrårs»-kote.

Dermed blir Nesjøen ikke et drifts- men et reguleringsmagasin!

Timeplanen for første fylling til kote 729 er høsten 1970.

I sin prognoselitteratur (1961/63) har TEV visse hydrologiske betenkeligheter: «reguleringsmessig overinvestert» — «bygge trinnvis» og for et «magasin 200 mill. m³» osv. — hvilket vi finner å måtte vise til og minne om selv om det nå går iht. de to kgl. res. 23/8 og 13/9 og foreløpig timeplan 1970.

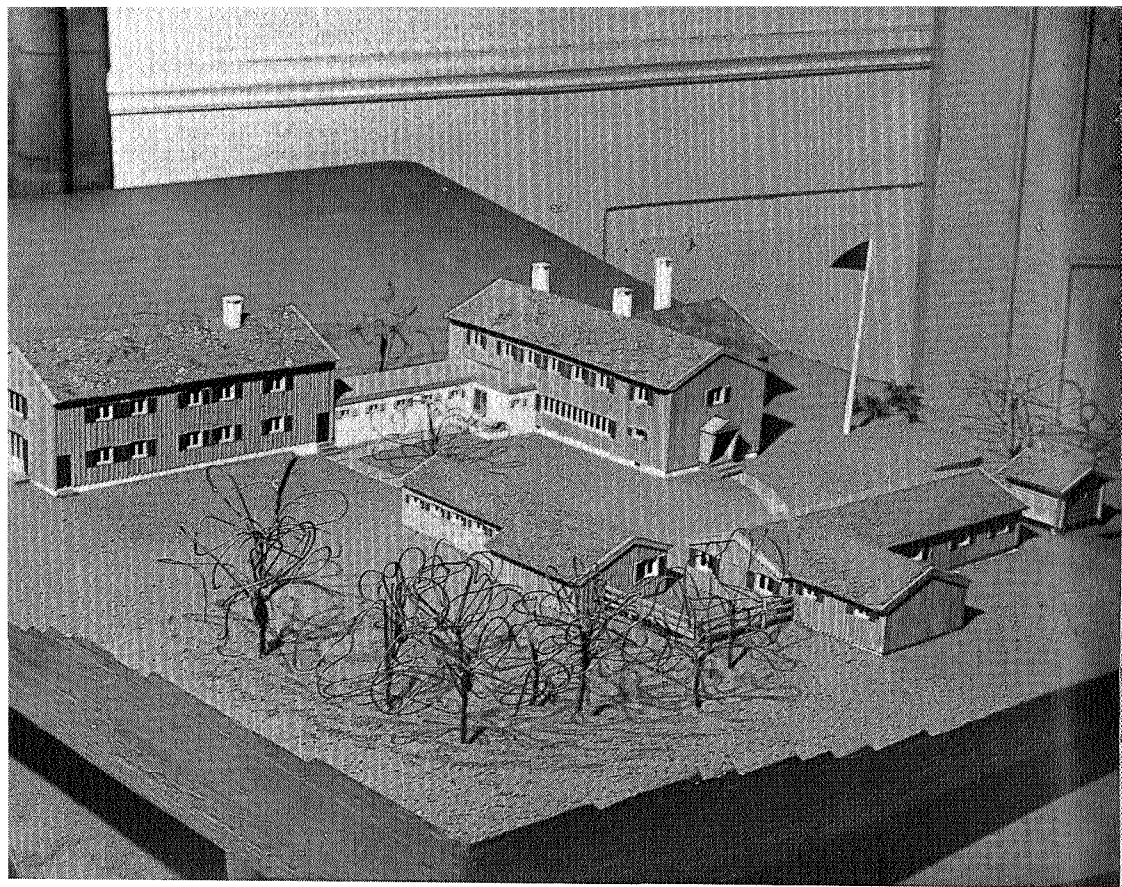
Nå kan man bare si: «Wait and see» og deretter: «Time will show»!

«*Vår eneste mulighet*» sier TEV om Nesjø, men i prognosene er utredet overførsel av Gaula (gj. Haltdal til Græsli) — hvilket «Gabrielsen-komiteen har støttet oppunder, og den såkaldte «Garberg-plan (1968) har opptatt, men med overførsel til Selbusjøen. (Denne plan er med NTH-kommentar sendt Regjering og Storting. — Forøvrig er der i en tiårsperiode ekspandert noe i Nidelvregionen senest ifjor Lødlja. — Fallrettighetene i Grana (Rennebu) forelå utredet av TEV for bystyret (1965) og sees av avisreferater nå gjenopptatt — likesom trønderpressen sees informert om TEV's ganske positive syn på varmekraftmuligheter i ca. 1970-årene. For Ranheimprosjektet av 1961/63 søkes i 1969 om konsesjon.

Nevnes må også at TEV har latt «vannretten i Nea og Ekornåen til Nedalsfoss kraftstasjon ligge unnyttet siden kjøpet i 1920 — lignende med Vessingfoss kraftst. (siden 1959). — T.T.s forslag i 1965 om en «MINDRE NESJØ» har TEV neglisjert og avvist (jfr. Nedalsbrosjyren og Stortingsreferatet), men at «kjempesjøen» kote 729 er forsert frem kan vi ikke unnlate bemerke. —

Nedalsutvalget vil sluttelig og ganske kort resymere hendelsesforløpet:

TEV styreformann, ordfører i Trondheim og botanisk professor ved Videnskapsmuseet lot bl.a. i «Adesseavisen» kunngjøre styrevedtaket av 1/2-63 om Nedalsplanene. — Botanisk Forening «protesterte» i møte 22/2-63, men gikk



Forslag til ny Nedalshytte - sett fra nord.

Fotograf Forbregd.

allikevel inn for kote 725 idet samtidig «uttryktes glede» over de «tilbudte kr. 250.000,—. Botanisk Avd. v/ Videnskabsmuséet erklærer som konklusjon 4/1-65: «Ut fra en ren botanisk vurdering vil en vanskelig kunne finne grunn som går mot at den søkte regulering gjennomføres». — Botanisk Forening hadde i mellomtiden i utredning (31/7-64) til N.V. og E.vesen gått over til kote 721 og konklusjon: «med glede å stå til tjeneste med botanisk assistanse» — (forøvrig gjentatt i fellesskriv med Botanisk avd. til N.V. og E. av 3/3-65. — Og lignende fremholdt for Stortingskomitéen på Tydalsmøtet (februar 68) ved B.F.s styreformann.

Statens Naturvern Råds prinsipale uttalelse (27/1-64) er mot neddemning, men viser subsidiært til kote 721!

«Kompromissmøtet» (1/3-66) i departementet) opptok også 721-koten hva Regjeringens prop. (22/3-68) også ble — men Stortingets majoritet forkastet 721 og vedtok 729 hvoretter konsesjon m.v. pr. 23/8 og 13/9-68 ble gitt.

TEV har forlengst startet «forberedende arbeider» i Nedals nærhet og påbegynt i sommer oppe i Nedalen endel «begrenset» skogrydding (inkl. efter-

følgende «skogbrann»). — Siden i høst pågår store anleggsarbeider bl.a. med den kilometerlange og ca. 30 meter høye dammur.

Mht. «Nedalshytta» heter det i TEV's direktør's innstilling til sitt styre (av 22/6-63 side 8-9): «Det er helt klart at TEV må koste flyttingen av T.T.s stasjon — etter overenskomst eller skjønn» — og med konklusjon: «Det opptas forhandlinger med T.T.».

Sådanne forhandlinger har TEV tatt initiativet til — og T.T.s styre har nedsatt sitt spesialutvalg i anledningen.

Under «førpaskemøtet» var en modell av et nytt turistanlegg utstillet.

Nedalsaken har i disse «60-åra» hatt et skuffende hendelsesforløp, som vi i utvalget har ment både å ville og burde forsøke gi en samlet og noenlunde kortfattet fremstilling av — såvel overfor T.T.s styre som interesserte medlemmer.

Nedalsaken er fra ifjor høst gått over i det avsluttende plan: de juridiske — hvor den må antaes å bli både infløkt og kanskje langvarig.

Dessuten har som nevnt TEV innledet forhandlinger med T.T.

Nedalsutvalget anser som intimeret at vårt oppdrag kan opphøre.

Vi beklager det skuffende hendelsesforløp. — Oppdraget har vært både interessant og har krevet sin tid.

Vi ønsker T.T. lykke til under Nedalsakens videre gang, og vi takker for anerkjennende omtale fra Styret i de senere års årsbøker om og for vårt arbeide, som vi håper kan være til noen nytte under sakens avsluttende faser.

Kanskje også av en viss interesse for andre institusjoner i Naturvern og Turisme hvortil vår sluttreplikk blir ordsproget: «Sporene skremmer». Kjent allerede i Romertiden som: «VESTIGIA TERRENT» (Sporene er fryktelige). Vae Victis (Ve de beseirede).

